

2024/2895

21.11.2024

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2024/2895
z dnia 20 listopada 2024 r.
zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2073/2005 w odniesieniu do *Listeria monocytogenes*
(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 4 ust. 4,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu Komisji (WE) nr 2073/2005 ⁽²⁾ ustanowiono kryteria mikrobiologiczne dotyczące niektórych mikroorganizmów oraz przepisy wykonawcze obowiązujące podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze w odniesieniu do ogólnych i szczegółowych wymogów higieny, o których mowa w art. 4 rozporządzenia (WE) nr 852/2004.
- (2) W szczególności w rozporządzeniu (WE) nr 2073/2005 ustanowiono kryteria bezpieczeństwa żywności, które pozwalają na akceptację produktu lub partii środków spożywczych i są stosowane w odniesieniu do produktów wprowadzanych do obrotu. W rozporządzeniu tym określono kryteria bezpieczeństwa żywności dotyczące *Listeria monocytogenes*, która jest głównym patogenem przenoszonym przez żywność, stanowiącym poważne ryzyko dla zdrowia publicznego ze względu na związany z nim wysoki współczynnik śmiertelności. W swoim ostatnim sprawozdaniu na temat chorób odzwierzcanych ⁽³⁾ Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności („Urząd”) zauważył, że liczba przypadków listeriozy u ludzi w Unii była o 15,9 % wyższa w 2022 r. niż w 2021 r., a liczba zgonów związanych z ogniskami przenoszonymi przez żywność i spowodowanych przez *Listeria monocytogenes* w Unii w 2022 r. była jedną z najwyższych kiedykolwiek zgłoszonych Urzędowi w ciągu ostatnich dziesięciu lat. W związku z tym wzrostem liczby przypadków listeriozy w Unii niezwykle istotne jest, aby kryteria bezpieczeństwa żywności odnoszące się do *Listeria monocytogenes* zapewniały wysoki i spójny poziom ochrony konsumentów w całym łańcuchu żywnościowym.
- (3) Na ryzyko zarażenia się listeriozą za pośrednictwem żywności wpływa zarówno indywidualna podatność konsumenta, jak i zdolność zanieczyszczonej żywności do umożliwiania wzrostu *Listeria monocytogenes* do wysokiego poziomu. Niemowlęta i konsumenci z ochroną immunologiczną osłabioną z powodu chorób, zaburzeń lub schorzeń są wysoce podatni na *Listeria monocytogenes* i nie mogą być narażeni na żywność zawierającą ten patogen w żadnym stężeniu. W przypadku innych konsumentów jest potwierdzone naukowo, że jedynie spożycie żywności, w której stężenie *Listeria monocytogenes* przekracza limit 100 jtk/g, jest potencjalnie szkodliwe dla zdrowia. W związku z tym żywność gotowa do spożycia, inna niż żywność przeznaczona dla niemowląt i żywność specjalnego przeznaczenia medycznego, która jest w stanie umożliwiać wzrost *Listeria monocytogenes* ponad limit 100 jtk/g przez cały okres przydatności do spożycia, stanowi wrażliwą grupę towarów spożywczych, na której należy skoncentrować środki zmniejszające ryzyko.
- (4) Zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 2073/2005 obecność *Listeria monocytogenes* nie może zostać wykryta w 25 g żywności gotowej do spożycia, która jest w stanie umożliwiać wzrost *Listeria monocytogenes*, innej niż żywność przeznaczona dla niemowląt i żywność specjalnego przeznaczenia medycznego, przed wyjściem tej żywności spod bezpośredniej kontroli podmiotu prowadzącego przedsiębiorstwo spożywcze, który jest jej producentem, jeżeli ten podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze nie może wykazać w sposób wymagany przez właściwy organ, że poziom *Listeria monocytogenes* nie przekroczy limitu 100 jtk/g w ciągu całego okresu przydatności do spożycia danej żywności. Rozporządzenie (WE) nr 2073/2005 nie przewiduje jednak kryterium, które miałoby zastosowanie do tej żywności po jej wyjściu spod bezpośredniej kontroli podmiotu prowadzącego przedsiębiorstwo spożywcze będącego jej producentem, chociaż nadal nie jest możliwe zapewnienie, aby limit 100 jtk/g nie został przekroczony przez cały okres jej przydatności do spożycia.
- (5) Aby zagwarantować taki sam poziom ochrony zdrowia publicznego od produkcji do dystrybucji żywności gotowej do spożycia innej niż żywność przeznaczona dla niemowląt i żywność specjalnego przeznaczenia medycznego, mogącej umożliwiać wzrost *Listeria monocytogenes*, kryterium bezpieczeństwa żywności „*Listeria monocytogenes* – nie wykryto w 25 g” powinno mieć zastosowanie do wszystkich sytuacji, w których żywność ta jest wprowadzana do obrotu w ciągu jej okresu przydatności do spożycia i w przypadku których podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze będący jej producentem nie był w stanie wykazać w sposób wymagany przez właściwy organ, że poziom *Listeria monocytogenes* nie przekroczy limitu 100 jtk/g w całym okresie jej przydatności do spożycia.

⁽¹⁾ Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/852/oj>.

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych (Dz.U. L 338 z 22.12.2005, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/2073/oj>).

⁽³⁾ <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2023.8442>.

- (6) Aby zapewnić podmiotom prowadzącym przedsiębiorstwa spożywcze wystarczający czas na dostosowanie swoich praktyk i procedur do nowego wymogu, niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć zastosowania przed dniem 1 lipca 2026 r.
- (7) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 2073/2005.
- (8) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Stałego Komitetu ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 2073/2005 wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 lipca 2026 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 listopada 2024 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN

ZAŁĄCZNIK

W załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 2073/2005 w rozdziale 1 (Kryteria bezpieczeństwa żywności) wprowadza się następujące zmiany:

1) pozycja 1.2 otrzymuje brzmienie:

Rodzaj żywności	Mikroorganizmy/ich toksyny, metabolity	Plan pobierania próbek		Limity		Referencyjna metoda badania	Etap stosowania kryterium
		n	c	m	M		
„1.2 Żywność gotowa do spożycia, w której możliwy jest wzrost <i>L. monocytogenes</i> , niebędąca żywnością przeznaczoną dla niemowląt ani żywnością specjalnego medycznego przeznaczenia	<i>Listeria monocytogenes</i>	5	0	100 jtk/g (*)		EN/ISO 11290-2 (**)	Produkty wprowadzane do obrotu w ciągu okresu przydatności do spożycia
		5	0	Nie wykryto w 25 g (***)		EN ISO 11290-1	Produkty wprowadzane do obrotu w ciągu okresu przydatności do spożycia

(*) Niniejsze kryterium stosuje się, o ile przedsiębiorstwo sektora spożywczego będące producentem było w stanie wykazać w sposób zadowalający dla właściwego organu, że poziom *L. monocytogenes* nie przekroczy limitu 100 jtk/g w całym okresie przydatności do spożycia żywności. Dane przedsiębiorstwo może w ciągu procesu określić limity przejściowe, które powinny być wystarczająco niskie, aby zagwarantować, że limit 100 jtk/g nie będzie przekroczony na koniec okresu przydatności do spożycia żywności.

(**) 1 ml inokulumu posiewa się na płytkę Petriego o średnicy 140 mm lub na trzy płytki Petriego o średnicy 90 mm.

(***) Niniejsze kryterium stosuje się, jeżeli przedsiębiorstwo sektora spożywczego będące producentem nie było w stanie wykazać w sposób zadowalający dla właściwego organu, że poziom *L. monocytogenes* nie przekroczy limitu 100 jtk/g w całym okresie przydatności do spożycia żywności.”;

2) w uwagach dotyczących interpretacji wyników badań pozycja „*L. monocytogenes* w żywności gotowej do spożycia, w której możliwy jest wzrost *L. monocytogenes*, przed wyjściem tej żywności spod bezpośredniej kontroli przedsiębiorstwa sektora spożywczego, które jest jego producentem, jeśli producent nie jest w stanie wykazać, że produkt nie przekroczy limitu 100 jtk/g w ciągu całego okresu przydatności do spożycia:

— jakość zadowalająca, jeśli we wszystkich próbkach nie stwierdzono obecności bakterii,

— jakość niezadowalająca, jeśli obecność bakterii stwierdzono nawet w jednej próbce.”

otrzymuje brzmienie:

„*L. monocytogenes* w żywności gotowej do spożycia, w której możliwy jest wzrost *L. monocytogenes*, jeżeli przedsiębiorstwo sektora spożywczego będące producentem nie było w stanie wykazać w sposób zadowalający dla właściwego organu, że poziom *L. monocytogenes* nie przekroczy limitu 100 jtk/g w całym okresie przydatności do spożycia żywności:

— jakość zadowalająca, jeśli wszystkie odnotowane wartości wskazują, że w żadnej z próbek nie wykryto bakterii,

— jakość niezadowalająca, jeśli obecność bakterii stwierdzono nawet w jednej próbce.”